

# Suomen Lammasyhdistyksen syyskokouksen julkilausuma koskien maataloustukien maksatusaikataulujen lykkäyksiä

Suomen Lammasyhdistyksen jäsenlampurit ovat ottaneet huolestuneina vastaan tiedon uuden CAP-ohjelmakauden tukimaksatusaikataulusta. Tukien maksatuksiin on Ruokaviraston tiedotteen mukaan tulossa ensi vuodesta alkaen noin 2–6 kuukauden viive nykyiseen aikatauluun nähden.

Lammastilat saavat usein tuloja perinnebiotooppien hoidosta, alkuperäisrotujen kasvattamisesta ja luonnonmukaisesta tuotannosta. Juuri näiden tukien maksatus siirtyy suunnitelmien mukaan kaikkein eniten, eikä niille olla maksamassa ennakoita.

Toteutuessaan tukimaksatusviiveet uhkaavat katkaista kamelin selän maksuvalmiuden osalta monella lammastilalla. Sektorin resilienssi kriisejä ja muita poikkeamia kohtaan on alan alhaisen kannattavuuden vuoksi erittäin heikko. Kassa on valmiiksi tyhjä.

Mikäli suunnitelmat tukimaksatusviiveistä toteutuvat, joutuu moni lammastila ylitsepääsemättömiin maksuvaikeuksiin, ja joutuu lopettamaan toimintansa. Uhka koskee niin pieniä kuin suuriakin tiloja, mutta erityisissä vaikeuksissa ovat investoineet ja maisemanhoitopainotteiset tilat, joilla on paljon lainaa ja jotka ovat hankkineet koneita osamaksulla. Muutos vaarantaisi myös luomukaritsanlihan tuotannon jatkumisen Suomessa ja uhkasi kansallista huoltovarmuuttamme.

Saamamme tiedon mukaan tukimaksatuksia ei tulla kirimään kiinni ohjelmakauden aikana, kuten tehtiin nykyiseen ohjelmakauteen siirryttäessä. Tämä tekee tilanteesta poikkeuksellisen huolestuttavan. Tilojen tulisi käytännössä kyetä säästämään tukisiirtymää vastaava summa jostain, mutta tehtävä on useimmille lammastiloille mahdoton.

Maksatussiirtymät tullevat toteutuessaan johtamaan lammastilojen konkurssiaaltoon. Tämä puolestaan olisi kerrannaisvaikutuksineen kova isku pienteurastamosektorille, kehräämöille, nahkamuokkaamoille, koneurakoitsijoille, maatalous- ja siemenkauppiaille sekä keritsijöille. Lisäksi Suomen uhanalaisimpien luontotyyppien – perinnebiotooppien – hoito päättyisi merkittävällä pinta-alalla, mikä lisäisi luontokatoa entisestään. Myös Helmi-hankkeessa tehtävä työ vaarantuu, mikäli maataloustukia ei saada pääosin maksuun jo tukihakuvuonna.

Lammasektori edellyttää hallinnolta viipymättä oikaisua uuden ohjelmakauden maksatussuunnitelmiin. **Esitämme kertaluonteista mukautumistukea vuodenvaihteen yli siirtyville maataloustuille.** Tuki maksettaisiin syksyllä 2023.

Näin tuottajista riippumaton kassavaje saataisiin kirittyä kerralla kiinni, ja lammastilat pystyisivät sopeutumaan ohjelmakauden vaihdoksen aiheuttamiin rahoitushaasteisiin. **Esitämme lisäksi maksuennakoiden käyttöönottoa laajasti kaikissa tuissa.**

Jämsässä 10.11.2022

Janne Jokela, puheenjohtaja

Marjo Simpanen, toiminnanjohtaja

(marjo.simpanen@lammasyhdistys.fi, 044 973 700)

